

Parlamentul
Republicii Moldova

064-07 nr. 507
22 iulie 2022

Secretariatul Parlamentului Republicii Moldova

Direcția generală juridică

A V I Z

la proiectul de lege pentru modificarea Legea nr.171/2012 privind piața de capital (nr.278 din 07.07.2022)

Direcția generală juridică a examinat proiectul de lege menționat, în mod de urgență, conform prevederilor art.54 din Regulamentul Parlamentului, aprobat prin Legea nr.797/1996 și ale Legii nr.100/2017 cu privire la actele normative, și comunică următoarele.

Aspecte de ordin general și procedural

1. Proiectul de lege a fost înaintat cu titlu de inițiativă legislativă a Guvernului Republicii Moldova, aprobat prin Hotărârea nr.457 din 06.07.2022, conform prevederilor art.73 din Constituția Republicii Moldova și art.47 din Regulamentul Parlamentului.

2. Prin natura raporturilor sociale reglementate, inițiativa legislativă face parte din categoria legilor organice, adoptarea cărora ține de competența Parlamentului, conform art.66 lit.a) din Constituție.

3. Potrivit Notei informative, proiectul de lege pentru modificarea Legii nr.171/2012 privind piața de capital (în continuare Legea nr.171/2012) a fost elaborat în scopul executării Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de dezvoltare a pieței financiare nebankare pe anii 2018-2022.

Totodată, elaborarea proiectului de lege este dictată nu doar de necesitatea îmbunătățirii cadrului normativ în domeniul pieței de capital în scopul reducerii riscurilor sistemice și majorarea nivelului de protecție a investitorilor, menținerea unor piețe echitabile, eficiente și transparente, dar și de necesitatea înlăturării unor neconcordanțe cu ultimele modificări operate în legislație (Legea nr.1134/1997 privind societățile pe acțiuni, Legea contabilității și raportării financiare nr.287/2017, Codul administrativ nr.116/2018 etc.).

4. Referitor la procedura de înaintare a proiectului de lege spre examinare în Parlament, atenționăm asupra diferenței de aplicare a normelor juridice privind modificarea actelor normative ce transpun legislația Uniunii Europene. Astfel, deși Nota informativă la proiectul de lege prevede că scopul modificărilor propuse nu ține de transpunerea legislației UE, considerăm că existența clauzei de armonizare cu enumerarea actelor UE ce se transpun, obligă la respectarea procedurii legislative aplicabile cadrului normativ transpus,

conform prevederilor art.31 alin.(1) și art.36 alin.(5) din Legea nr.100/2017 și ale Regulamentului privind armonizarea legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene, aprobat prin H.G. nr.1171/2018. În acest sens, normele de reglementare urmează a fi examinate prin prisma actelor normative ale UE, cu indicarea în tabelul de concordanță a gradului de compatibilitate, astfel ca să fie clar în ce măsură corespunde sau nu norma propusă cu legislația UE.

Strategia de dezvoltare a pieței financiare nebankare pe anii 2018–2022 și Planul de acțiuni pentru implementarea acesteia, aprobate prin Legea nr.129/2018, prevede în mod expres că adaptarea legislației naționale ce ține de reglementarea și supravegherea pieței financiare nebankare la acquis-ul comunitar și la cele mai recente tendințe internaționale în vederea asigurării, în mod eficient, a funcționării pieței financiare nebankare și a instituțiilor acesteia reprezintă *unul dintre cele mai importante obiective în activitatea CNPF*. Potrivit angajamentelor asumate prin Acordul de Asociere RM–UE, CNPF urmează să ajusteze cadrul normativ autohton la cele peste 30 de directive și regulamente europene din domeniul pieței de capital, asigurărilor și sectorului instituțiilor de plasament colectiv.

În același timp, avizele Centrului de armonizarea a legislației în repetate rânduri obiectează asupra lipsei Tabelului de concordanță separat pe fiecare act normativ transpus parțial și respectarea procedurilor sus-menționate, întru realizarea art.449 din Acordul de Asociere dintre Republica Moldova – Uniunea Europeană și indică actele normative comunitare care au fost parțial transpuse.

Prin urmare, mențiunea din Nota informativă la proiectul de lege precum că, proiectul de lege nu transpune prevederi din legislația Uniunii Europene, este neclară în raport cu asigurarea concordanței cadrului normativ național cu legislația comunitară și a etapelor de realizare a acestora.

În contextul dat, atenționăm și asupra faptului că avizele și expertizele din dosarul de însoțire la proiectul de lege au fost elaborate în perioada anilor 2019-2021.

Obiecții de ordin tehnico-juridic și redacțional

La pct.1, în dispoziția de modificare cuvintele ”Pe tot parcursul textului” se vor substitui cu cuvintele ”În cuprinsul legii”, în scop de rigoare redacțională.

La art.7 norma de completare cu alin.(12) și (13) urmează a fi revăzută ținând cont de prevederile Legii nr.146/2022 pentru modificarea unor acte normative (în vigoare din 17.07.2022), care prevede completarea art.7 cu alin.(12). Întru evitarea suprapunerii de reglementări se va efectua renumerotarea alineatelor.

La art.24 alin.(1) lit.m) norma în redacția propusă în proiect, cu referire la alte informații relevante prevăzute de actele normative ale Comisiei Naționale, care trebuie să fie incluse obligatoriu în prospectul ofertei, *precum și* norma de completare a art.36 alin.(4) referitoare la obligația de anexare la cererea de obținere a calității de persoană acceptată a documentelor prevăzute în actele normative ale Comisiei Naționale. Norma art.9 alin.(3) comportă un risc sporit de coruptibilitate lăsând la latitudinea CNPF admiterea valorilor mobiliare străine pe piața reglementată, reieșind din ”argumentarea scrisă” a operatorului pieței.

Normele juridice primare și procedurale de reglementare a activității subiecților pe piața de capital, la care se referă lista de documente solicitate, urmează a fi stabilite prin lege în scopul asigurării accesibilității, stabilității și aplicabilității corecte.

La art.37¹ alin.(9) lit.a), prevede că calitatea de consultant de investiții se retrage prin hotărârea Comisiei Naționale în cazul în care consultantul de investiții încalcă prevederile prezentei legi și ale actelor normative ale Comisiei Naționale. Considerăm că norma în redacția propusă necesită a fi concretizată întru asigurarea respectării criteriilor de calitate a legii, stabilite de Curtea Constituțională prin Hotărârea nr.26/2010. Curtea a precizat, că „Pentru a corespunde celor trei criterii de calitate - accesibilitate, previzibilitate și claritate - norma de drept trebuie să fie formulată cu suficientă precizie, astfel încât să permită persoanei să decidă asupra conduitei sale și să prevadă, în mod rezonabil, în funcție de circumstanțele cauzei, consecințele acestei conduite. În caz contrar, cu toate că legea conține o normă de drept care aparent descrie conduita persoanei în situația dată, persoana poate pretinde că nu-și cunoaște drepturile și obligațiile. Într-o astfel de interpretare, norma ce nu corespunde criteriilor clarității este contrară art. 23 din Constituție [...]”.

Considerăm că se atestă o insuficiență de reglementare în partea ce ține de determinarea încălcării ce poate servi drept temei de retragere a calității de consultant de investiții.

La art.118 alin.(2) norma de reglementare care se referă la criteriile unei entități publice ce urmează a fi întrunite, urmează a fi completată cu o normă de trimitere la articole concrete, în scop de rigoare juridică.

La art.143 alin.(1), urmează a se explica necesitatea de specificare a faptului că auditul obligatoriu se va efectua și conform actelor normative ale CNPF. Atenționăm că, prin aceste acte normative nu pot fi aprobate reglementări ce depășesc cadrul normativ în domeniul auditului, iar norma în cauză nu servește drept temei de adoptare a normelor juridice primare și procedurale prin acte normative secundare.

La art.144:

La alin.(1), atenționăm că denumirea articolului conține noțiunea de ”încălcare”, care este una corectă și aplicabilă în raport cu fapta săvârșită, inclusiv prin nerespectarea unor prescripții legale. Totodată, trimiterea la actele normative ale CNPF în cazul aplicării sancțiunilor și excluderea trimiterilor la Codul contravențional din alin.(3) poate conduce la interpretarea diferită a reglementărilor ce țin de determinarea faptelor ce constituie o încălcare a legii și a sancțiunilor stabilite prin lege, la aprecierea legalității și constituționalității aplicării sancțiunii în temeiul normelor în cauză.

În contextul redacției alin.(8), care prevede că ”Modul de aplicare și executare a sancțiunilor prevăzute la alin. (2) se stabilește în actele normative ale Comisiei Naționale”, considerăm că normele de modificare ale art.144 din proiect în redacția propusă urmează a fi examinate suplimentar, cu consultarea experților în domeniu, întru asigurarea respectării celor trei criterii de calitate a legii.

La art.145 alin.(1), textul ”fără întârziere”, urmează a fi precizat, întru neadmiterea unor interpretări diferite și contradictorii.

La art.146:

la alin.(1) norma de reglementare în redacția propusă permite tălmăciri diferite în partea ce ține de aprecierea ierarhiei raporturilor juridice dintre normele juridice stabilite

prin lege și prin actele normative adoptate întru executarea acestor prevederi, plasându-le pe aceeași treaptă. Norma juridică urmează a fi revăzută sub aspect redacțional, cu menționarea expresă a faptului că încetarea activității pe piața de capital se realizează în conformitate cu prevederile prezentei legi. Ori, actele normative întru aplicarea normelor legii nu sunt temei de aplicare în sine, dar este o normă în alb, care nu prevede adoptarea unui act normativ concret;

la alin.(2) lit.c), urmează a se concretiza dacă norma de reglementare se referă și la licențe.

La art.146¹ la alin.(14), cuvântul "Fond" se va concretiza, în scop de rigoare juridică și redacțională.

Oportunitatea adoptării proiectului de lege ține de competența exclusivă a Parlamentului.

Ion CREANGĂ
Șef Direcție generală

Ex. I. Gălușcă
Tel.: 579

)